



**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-34(3)/16/JS

Warszawa, 18 kwietnia 2016 r.

DECYZJA DIH-1/ 43 /2016

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 23), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148, z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678, z późn. zm.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy „Repsak” Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi od decyzji Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Łodzi nr 14/KJ–ŻG/2016 z dnia 25 lutego 2016 r. (nr akt sprawy: ŻG.8361.274.2015), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu dziewięciu partii wyrobów garmażeryjnych niewłaściwej jakości handlowej, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 27 listopada do 1 grudnia 2015 r. przez inspektorów reprezentujących Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Łodzi, zwanego dalej również „Łódzkim WIIH”, w sklepie „Pod pierogiem” mieszczącym się w Łodzi przy ul. Rojnej 41/62, należącym do przedsiębiorcy „Repsak” Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, zwanego dalej również „stroną”, oceniono oznakowanie będących w ofercie dziewięciu partii przetworów garmażeryjnych, oferowanych do sprzedaży „luzem”, tj. bez opakowań jednostkowych.

W wyniku powyższego zakwestionowano oznakowanie wszystkich przetworów garmażeryjnych o łącznej wartości 127,97 zł, zadeklarowanych w miejscu sprzedaży (na wywieszkach cenowych) jako:

1. pyzy z mięsem, w ilości 1,02 kg, w cenie sprzedaży 17,00 zł/kg,
2. uszka z mięsem, w ilości 0,685 kg, w cenie sprzedaży 16,00 zł/kg,
3. pierogi zielone, w ilości 0,42 kg, w cenie sprzedaży 21,00 zł/kg,
4. leniwe, w ilości 1,265 kg, w cenie sprzedaży 16,00 zł/kg,
5. pierogi z k + g, w ilości 0,46 kg, w cenie sprzedaży 11,99 zł/kg,

6. kapusta z grochem, w ilości 2,17 kg, w cenie sprzedaży 14,00 zł/kg,
7. surówka z kiszonej, w ilości 0,76 kg, w cenie sprzedaży 7,50 zł/kg,
8. buraczki surówka, w ilości 1,81 kg, w cenie sprzedaży 7,50 zł/kg,
9. wenecka, w ilości 1,815 kg, w cenie sprzedaży 8,50 zł/kg,

z uwagi na niepodanie nazwy albo imienia i nazwiska producenta oraz wykazu składników, w tym rodzaju użytego mięsa (pyzy z mięsem, uszka z mięsem), składników powodujących alergię lub reakcje nietolerancji (gluten, jaja, mleko i produkty pochodne, seler) obecnych w 7 wyrobach, wbrew postanowieniom zawartym w § 19 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 729), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie znakowania” w związku z art. 44 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011, s. 18, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 1169/2011”.

Na podstawie etykiet dołączonych do opakowań zbiorczych, przechowywanych w miejscu niedostępnym i niewidocznym dla konsumentów ustalono, że:

- *pyzy ziemniaczane z mięsem* zostały wyprodukowane przez PPHU Janusz Socha, ul. Brzezińska 5/15, 92-103 Łódź, a w ich skład wchodziły: ziemniaki, mięso wołowe, *mąka pszenna*, granulaty ziemniaczane, marchew, sól, pietruszka, błonnik grochowy, pieprz czarny, majeranek, liść laurowy, lubczyk;
- *uszka z mięsem* zostały wyprodukowane przez PPHU Janusz Socha, ul. Brzezińska 5/15, 92-103 Łódź, a w ich skład wchodziły: *mąka pszenna*, mięso wołowe, woda, marchew, pietruszka, błonnik grochowy, olej rzepakowy, sól, pieprz czarny, lubczyk, liść laurowy, czosnek granulowany, majeranek;
- *pierogi zielone*, zostały wyprodukowane przez P.P.H. „Smakosz”, Radom, ul. Lotnicza 69/71, a w ich skład wchodziły: *mąka pszenna*, cebula, pieczarki, *ser* żółty, szpinak, sól, pieprz, przyprawy zawierające *seler*;
- *pierogi leniwe* zostały wyprodukowane przez PPHU Janusz Socha, ul. Brzezińska 5/15, 92-103 Łódź, a w ich skład wchodziły: *ser* twarogowy, cukier, *mąka pszenna*, skrobia ziemniaczana, woda, granulaty ziemniaczane, aromat;
- *pierogi z kapustą i grzybami* zostały wyprodukowane przez PPHU Janusz Socha, ul. Brzezińska 5/15, 92-103 Łódź, a w ich skład wchodziły: *mąka pszenna*, woda, kapusta kiszona, błonnik *pszenny*, pieczarki suszone, grzyby suszone, olej roślinny, cebula, sól, błonnik grochowy, pieprz czarny;

- *kapusta z grochem* została wyprodukowana przez firmę Tradycyjne Wyroby Garmażeryjne Mariusz Klepacz, Pabianice, ul. Narutowicza 5, a w jej skład wchodziły: kapusta kiszona, wędzonka, marchew, groch łuskany, *mąka pszenna*, sól, pieprz;
- *surówka warzywna wenecka* została wyprodukowana przez firmę Gerwazy Ogórkiewicz Radzewo 42, 62-035 Kórnik, a w jej skład wchodziły kapusta pekińska, kukurydza, papryka konserwowa, cebulka konserwowa, pieczarka pasteryzowana, fasolka czerwona, groszek zielony, ogórek kwaszony, marchew, por, majonez, zawierający białka *mleka* i żółtko *jaja* w proszku, cukier, przyprawy, regulator kwasowości – kwas cytrynowy;
- *surówka z buraków* została wyprodukowana przez firmę „Produkcja Surówek Gerwazy Ogórkiewicz i Walenty Ogórkiewicz Sp. J., Radzewo 42, 62-035 Kórnik, a w jej skład wchodziły burak czerwony gotowany, cukier, cebula, chrzan tarty, olej roślinny, ocet spirytusowy, kwas cytrynowy (regulator kwasowości), przyprawy;
- *surówka z kapusty kiszonej* została wyprodukowana przez PPHU Janusz Socha, ul. Brzezińska 5/15, 92-103 Łódź, a w jej skład wchodziły: kapusta kiszona, marchew, cukier, olej roślinny, por, pieprz czarny.

Składy surowcowe wyrobów garmażeryjnych podane przez producentów na etykietach dołączonych do opakowań zbiorczych jednoznacznie wskazywały na obecność w 7 wyrobach składników powodujących alergie lub reakcje nietolerancji (*gluten, jaja, mleko i produkty pochodne, seler*), a przedsiębiorca, wbrew obowiązkowi wynikającemu z przepisów prawa żywnościowego, o fakcie tym nie informował konsumentów. Brak informacji o składnikach powodujących alergie lub reakcje nietolerancji obecnych w gotowych wyrobach może spowodować, że produkty te staną się niebezpieczne dla osób nietolerujących bądź uczulonych na dany składnik.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z 1 grudnia 2015 r. (nr akt kontroli: ŻG.8361.274.2015) wraz z załącznikami.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości, pismem z 26 stycznia 2016., Łódzki WIIH zawiadomił przedsiębiorcę „Repsak” Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu dziewięciu partii wyrobów garmażeryjnych nieodpowiadających jakości handlowej oraz o przysługującym stronie prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Jednocześnie zażądał przesłania dokumentów dotyczących obrotu, przychodu przedsiębiorcy za rok 2015.

Strona skorzystała z przysługującego jej prawa, przekazując Łódzkiemu WIIH pismo z 1 lutego 2016 r., w którym wniosła o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej z uwagi na fakt, iż był to błąd powstały na skutek braku doświadczenia oraz niewiedzy, a wszystkie niedopatrzona zostały usunięte.

Łódzki WIIH po zapoznaniu się z przedmiotowym pismem i ponownym przeanalizowaniu materiałów z kontroli stwierdził, że nie ma podstaw do odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej wynikającej z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, gdyż stan faktyczny jednoznacznie wskazywał, że przedsiębiorca naruszył przepisy o jakości handlowej. O zajęтым stanowisku Łódzki WIIH poinformował stronę pismem z 10 lutego 2016 r.

W dniu 19 lutego 2016 r. strona przekazała pismo, w którym zakwalifikowała się do grupy mikroprzedsiębiorców oraz ponownie wniosła o odstąpienie od nakładania kary.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją nr 14/KJ-ŻG z 25 lutego 2016 r., Łódzki WIIH wymierzył przedsiębiorcy „Repsak” Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną w wysokości 500 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu dziewięciu partii przetworów garnażeryjnych, niewłaściwej jakości handlowej.

Pismem z 4 marca 2016 r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o anulowanie nałożonej kary. Strona wskazała, że nie zgadza się ze stwierdzeniem Łódzkiego WIIH, jakoby wprowadzała do obrotu środki spożywcze o niskiej jakości oraz nie posiadała składu produktów użytych do ich produkcji. W opinii strony, skoro inspektorzy nie próbowali produktów i nie przeprowadzili żadnych badań laboratoryjnych nie mieli podstaw do stwierdzenia o ich niskiej jakości. Strona zaznaczyła, że po rozpakowaniu opakowań zbiorczych pracownica sklepu przechowuje etykiety z danymi producenta oraz składem danego wyrobu i jest on zawsze do wglądu. W związku z powyższym strona doszła do wniosku, że wszystko jest tak jak powinno być i żadna kara pieniężna jej się nie należy.

Pismem z 18 marca 2016 r., Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę „Repsak” Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, iż przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 23), zwanej dalej „Kpa”, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 rozporządzenia 1169/2011, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz wymogami odpowiednich przepisów krajowych.

W myśl art. 8 ust. 5 ww. rozporządzenia, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione.

Art. 8 rozporządzenia 1169/2011 stanowi wyjaśnienie zakresów odpowiedzialności podmiotów za informacje przekazywane konsumentom na temat żywności, o której to odpowiedzialności mowa w art. 17 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 01.02.2002 r., s. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 178/2002”.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ww. rozporządzenia 178/2002, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji, w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania oraz dodatkowe wymagania dotyczące artykułów rolno-spożywczych, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta.

Rozporządzenie 1169/2011, w art. 6 stanowi, że każdemu środkowi spożywczemu przeznaczonemu do dostarczenia konsumentowi finalnemu lub do zakładów żywienia zbiorowego muszą towarzyszyć informacje na temat żywności zgodnie z tym rozporządzeniem.

Rozporządzenie 178/2002, w art. 8 ust. 1 wskazuje, że prawo żywnościowe ma na celu ochronę interesów konsumentów i powinno stanowić podstawę dokonywania przez konsumentów świadomego wyboru związanego ze spożywaną przez nich żywnością. Ma na celu zapobieganie oszukańczym lub podstępny praktykom, fałszowaniu żywności oraz wszelkim innym praktykom mogącym wprowadzać konsumenta w błąd.

Według art. 44 ust. 1 lit. a rozporządzenia 1169/2011 w przypadku oferowania środków spożywczych do sprzedaży konsumentom finalnym lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniu sprzedaży na życzenie konsumenta lub ich pakowania do bezpośredniej sprzedaży przekazanie danych szczegółowych określonych w art. 9 ust. 1 lit. c) jest obowiązkowe. Natomiast art. 44 ust. 2 brzmi „Państwa członkowskie mogą przyjmować przepisy krajowe dotyczące sposobu udostępniania danych szczegółowych, o których mowa w ust. 1, oraz - w stosownych przypadkach – form ich wyrażania i prezentacji.”

Rozporządzenie w sprawie znakowania w § 19 ust. 1 pkt 2 i 3 stanowi, że w przypadku środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniach sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży podaje się m.in.:

- 1) nazwę albo imię i nazwisko producenta (§ 19 ust. 1 pkt 2),
- 2) wykaz składników – zgodnie z art. 18–20 rozporządzenia 1169/2011, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 21 (składniki alergenne) tego rozporządzenia (§ 19 ust. 1 pkt 3).

Zgodnie z § 19 ust. 2 ww. rozporządzenia, informacje, o których mowa w ust. 1, podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom.

W myśl art. 3 pkt 5 ustawy o jakości handlowej, jakością handlową to cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nie objęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Ustawa o jakości handlowej w art. 40a ust. 1 pkt 3 wskazuje, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł. Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na podstawie art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W niniejszej sprawie organ pierwszej instancji stwierdził, że w przypadku oferowanych do sprzedaży, w placówce należącej do strony, dziewięciu partii artykułów rolno-spożywczych (wyrobów garmażeryjnych) strona nie zapewniła konsumentom informacji w sposób wynikający z § 19 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia w sprawie znakowania w związku z art. 44 ust. 1 rozporządzenia 1169/2011. Biorąc powyższe pod uwagę, zdaniem Prezesa UOKiK, Łódzki WIIH właściwie uznał, że strona wprowadziła do obrotu dziewięć partii artykułów rolno-spożywczych niewłaściwej jakości handlowej, co skutkowało wymierzeniem stronie kary pieniężnej z tego tytułu.

Odwołując się od decyzji, strona zakwestionowała ustalenia kontroli, wskazując że nie zgadza się ze stwierdzeniem Łódzkiego WIIH, jakoby wprowadzała do obrotu środki spożywcze o niskiej jakości oraz nie posiadała składu produktów użytych do ich produkcji. W opinii strony, skoro inspektorzy nie próbowali produktów i nie przeprowadzili żadnych badań laboratoryjnych nie mieli podstaw do stwierdzenia o ich niskiej jakości. Strona zaznaczyła, że po rozpakowaniu opakowań zbiorczych pracownica sklepu przechowuje etykiety z danymi producenta oraz składem danego wyrobu i jest on zawsze do wglądu. W związku z powyższym strona doszła do wniosku, że wszystko jest tak jak powinno być i żadna kara pieniężna jej się nie należy.

Odnosząc się do powyższego, Prezes UOKiK zauważa, że argumenty strony nie zasługują na uwzględnienie. Zauważyć należy w pierwszej kolejności, że zgodnie z obowiązującymi przepisami - jakość handlowa to cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania. Jak wynika z tego, wbrew stanowisku strony, oznakowanie jest jak najbardziej elementem jakości handlowej.

Art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej statuuje odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie wymagań prawa żywnościowego. Wskazuje się, że cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej jest założenie stosowania jej automatycznie względem podmiotu ponoszącego odpowiedzialność obiektywną za naruszenie przepisów. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12). Oznacza to, że wystarczającą przesłanką tej odpowiedzialności jest samo stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Podsumowując, wprowadzenie do obrotu niewłaściwej jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych jest tzw. deliktem administracyjnym, wobec czego organ, po stwierdzeniu faktu zaistnienia nieprawidłowości, może wydać decyzję administracyjną wymierzającą karę pieniężną w przewidzianej w ustawie wysokości. Mając więc na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia są okoliczności, w wyniku których powstały stwierdzone nieprawidłowości, gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa bez względu na okoliczności, którymi kierował się podmiot naruszając prawo.

Nieprawidłowe oznakowanie stanowi niedopełnienie obowiązku zapewnienia zgodności oferowanych produktów z wymogami powszechnie obowiązującego polskiego i europejskiego prawa żywnościowego. Prawo to nie przewiduje możliwości zwolnienia się z tego obowiązku i stanowi, że jego celem jest ochrona interesów konsumentów. Strona jako podmiot, który wprowadził do obrotu artykuły rolno-spożywcze oferowane do sprzedaży bez opakowań, jest odpowiedzialna za informacje na temat tej żywności.

Odnosnie argumentu strony, że strona przechowuje w sklepie etykiety i jak to ujęła są one zawsze do wglądu, Prezes UOKiK zauważa, że zgromadzony w sprawie materiał

dowodowy nie potwierdza, aby były one bezpośrednio dostępne konsumentowi. Protokół kontroli z 1 grudnia 2015 r. wskazuje, że niewidoczne oznakowanie (etykiety z opakowań zbiorczych) było przechowywane w miejscu niedostępnym i niewidocznym dla konsumentów. Tymczasem rozporządzenie w sprawie znakowania, w § 19 ust. 2, jednoznacznie stanowi, iż informacje o produktach sprzedawanych bez opakowań jednostkowych podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu (podkreślenia Prezesa UOKiK). Przyjąć w związku z tym należy, że spełnieniem ww. wymogu jest podanie informacji w formie wizualnej (na wywieszce, katalogu, plakatu lub innej formie), ale tylko wtedy, gdy konsument ma możliwość bezpośredniego zapoznania się z tymi informacjami. Kupujący nie może więc być informowany o produkcie w sposób pośredni, wymagający od niego podjęcia czynności związanych z zasięgnięciem informacji o składzie ponieważ to na przedsiębiorcy ciąży obowiązek przekazania wszystkich wymaganych prawem informacji. Z tym zakresem informacji konsument powinien mieć możliwość zaznajomienia się w sposób bezpośredni przed dokonaniem czynności zakupu. Sama obecność wymaganego oznakowania w miejscu sprzedaży, bez zapewnienia konsumentom możliwości zapoznania się z nim, nie jest więc – w ocenie Prezesa UOKiK – spełnieniem wymogu § 19 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 oraz § 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania.

Prezes UOKiK wskazuje, że w zakresie niedopełnienia obowiązków dotyczących znakowania, wynikających z przepisów należy uznać za odpowiedzialną wyłącznie stronę, która jako profesjonalista w branży powinna znać i stosować przepisy związane z wykonywaną przez nią działalnością. Nieznajomość regulacji prawnych obowiązujących w zakresie wykonywanej działalności gospodarczej bądź ich ignorowanie, w żadnym przypadku, nie powoduje wyłączenia odpowiedzialności w tym zakresie.

W myśl art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, każdy z podmiotów działających na rynku spożywczym: producent, przetwarzający czy dystrybutor, obarczony jest obowiązkiem zapewnienia w przedsiębiorstwie, będącym pod jego kontrolą, zgodności żywności z wymogami prawa żywnościowego i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Powyższy obowiązek został powtórzony w art. 8 ust. 2 i 5 rozporządzenia nr 1169/2011, który stanowi, że podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych oraz, że podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się że wymogi te są spełnione. Mając na uwadze powyższe, Prezes UOKiK podkreśla, że to podmioty działające na rynku spożywczym decydują o organizacji pracy w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą i za nią odpowiadają, przy czym praktyki stosowane przez

przedsiębiorców nie mogą odbywać się ze szkodą dla konsumentów. Przykłady innych przedsiębiorców, którzy nie wywiązują się ze swoich obowiązków w żadnym wypadku nie mogą stanowić okoliczności łagodzącej.

Nie ulega, zatem wątpliwości, że strona w niniejszej sprawie nie zapewniła konsumentom pełnych informacji o oferowanych produktach, co ma szczególnie istotne znaczenie zwłaszcza w przypadku osób z różnego rodzaju nietolerancjami pokarmowymi, które z tego względu muszą unikać pewnych składników (składniki alergenne). Tym samym strona odpowiada na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej za wprowadzenie do obrotu artykułów rolno-spożywczych niewłaściwej jakości handlowej.

Organy Inspekcji Handlowej przy ustalaniu wysokości wymierzanej kary pieniężnej, zgodnie z art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, biorą pod uwagę stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych. W przedmiotowej sprawie, na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Prezes UOKiK stwierdził, że Łódzki WIIH, wymierzając karę pieniężną w sposób prawidłowy ocenił poszczególne przesłanki zawarte w ww. art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, co wpłynęło na wysokość wymierzonej kary pieniężnej i zastosował proporcjonalną sankcję.

Mając na uwadze powyższe, w przedmiotowej sprawie najniższy możliwy wymiar kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej wynosi 500 zł, natomiast najwyższy – 639,85 zł, wyrażony jako pięciokrotność wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych ww. dziewięciu partii artykułów rolno-spożywczych o łącznej wartości 127,85 zł (tj. 5 x 127,85 zł). W omawianym przypadku, w związku z faktem, iż wymagane informacje o produktach znajdowały się w kontrolowanej placówce jednak strona nie uwidoczniała ich w sposób prawem przewidziany, organ wymierzył stronie karę w wysokości 500 zł, czyli najniższą przewidzianą w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej.

W ocenie Prezesa UOKiK wymierzona kara jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży dostępne były tylko artykuły rolno-spożywcze odpowiadające jakości handlowej, a także będzie najmniej uciążliwa z możliwych dostępnych środków. Jednocześnie wymierzona kara, zgodnie z art. 17 ust 2 rozporządzenia 178/2002, spełnia funkcję prewencyjną i represyjną, skłaniając kontrolowanego do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, zwłaszcza z uwagi na wykazane powyżej niedopełnienie należytej staranności w zakresie zapewnienia prawidłowego oznakowania ww. artykułów rolno-spożywczych.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Łodzi w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.).

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 k.p.a. w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a., organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2012 r. poz. 270, z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

z up. PREZESA
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski